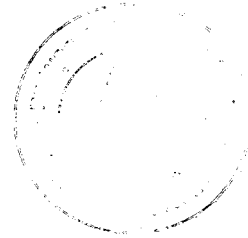

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาสำคัญในวงการศึกษาของประเทศไทยปัจจุบันนี้คือ ปัญหาที่ว่าทำอย่างไร จึงจะทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและได้ผลที่สุด ทำอย่างไรจึง จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เนื้อหาของวิชาการต่าง ๆ ได้ ทั้งสามารถนำความรู้ที่ ได้ไปใช้ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นให้ลุล่วงไปได้ด้วยดี

วิจิตร ศรีสอาน กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงของวงการศึกษาในประเทศไทยว่า

ในกานการศึกษาปัจจุบัน จะใช้วิธีการเรียนการสอนแบบเดิมย่อมจะทำให้บรรลุผล ความวัตถุประสงค์โดยยาก จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำเอาวิธีการเรียนการสอนแบบ ใหม่มาใช้ และในการที่จะแก้ปัญหาดังกล่าวให้ได้ผลดีนั้น อุปกรณ์การสอนและเทคโนโลยี ใหม่ ๆ ทางโสตทัศน ซึ่งครั้งหนึ่งเคยคิดกันว่าเป็นของฟุ่มเฟือยนั้น ในปัจจุ- บันจะต้องยอมรับกันว่า เครื่องมือเหล่านี้เป็นสิ่งจำเป็นในการที่จะช่วยให้การเรียน การสอนมีประสิทธิภาพดีขึ้น ¹

แมคคลัสกี (McClusky) ได้กล่าวว่า

การสอนโดยใช้คำพูดอย่างเดียวนั้น จะเลื่อนหายไปจากความทรงจำของผู้เรียนอย่าง รวดเร็วหลังจากที่สอนไปแล้ว และในการศึกษาก็ถือว่าไม่มีอะไรสิ้นเปลืองยิ่งไปกว่า การเรียนจากบทเรียนที่ถูกลิ้มอย่างรวดเร็วกว่า อุปกรณ์การสอนจะเป็นเครื่องมือที่จะช่วย

¹ วิจิตร ศรีสอาน, "สภาพปัจจุบันและปัญหาความต้องการทางการศึกษาของ ประเทศไทย" ศูนย์ศึกษา, ปีที่ 16 ฉบับที่ 5 (พฤษภาคม, 2516), หน้า 18.

ในการกำจัดความล้าเบื่อซึ่งกล่าวได้ และยังช่วยให้ครูที่สอนคืออยู่แล้วสอนก็ยิ่งขึ้นไปอีก ¹

ปัจจุบันนักเทคโนโลยีทางการศึกษายอมรับกันว่า การเรียนอาจเกิดขึ้นได้โดยที่ครูไม่จำเป็นต้องสอนด้วยการ "พูด" เองหมดทุกอย่าง แต่ครูควรเป็นส่วนหนึ่งของสื่อการสอนที่จะเชื่อมโยงประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด ครูจึงควรมีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อประยุกต์ใช้ในการสอน การที่ครูนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสอน เป็นการแสดงให้เห็นถึงการให้เสรีภาพในการเรียนรู้แก่ผู้เรียน นวัตกรรมและเทคโนโลยีสามารถทำให้ครูและนักเรียนประสบสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาได้ตรงตามความเป็นจริงที่สุด ²

จากคุณค่าของนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาดังกล่าว ทำให้นักการศึกษาในปัจจุบันสนใจและพยายามคิดค้นนวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อแก้ปัญหาทางการศึกษา ขณะเดียวกันเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้และเพิ่มสมรรถภาพในการเรียนการสอน ตัวอย่างเช่น โครงการวิจัยเชิงทดลองของศูนย์อินโนเทค ขององค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEAMEO) นับว่าเป็นหน่วยงานที่มีผลงานนวัตกรรมทางการศึกษาอยู่มาก โดยเฉพาะโครงการส่งเสริมสมรรถภาพการสอน (RIT) ซึ่งกำลังทำการทดลองในประเทศไทย โดยมีสำนักงานโครงการตั้งอยู่ที่โรงเรียนเมืองใหม่ (ชลธารราษฎร์สงฆ์) จังหวัดลพบุรี นั้น นับว่าได้ผลเป็นที่น่าพอใจยิ่ง

¹ Dean F. Mc Clusky , " Audio-Visual Aids Save Time,"

Instructor, (September, 1974), p. 25

² คณะนิสิตปริญญาโทเทคโนโลยีทางการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, " รายงานการสัมมนา : เทคโนโลยีและนวัตกรรมจำเป็นต่อการศึกษาหรือ," โฉมหน้าใหม่ ของเทคโนโลยีกับการปฏิรูปการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์, 2518), หน้า 2-3.

เนื่องจากผู้วิจัยได้ตระหนักถึงคุณค่าของนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา และได้เห็นผลงานของโครงการส่งเสริมสมรรถภาพการสอน (RIT) ซึ่งนับว่าเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาการศึกษาของประเทศไทย จึงเป็นเหตุจูงใจให้ผู้วิจัยสร้างชุดการสอนเรื่อง "การใช้สื่อดิจิทัลประกอบการสอน" วิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา 1 สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีวิทยาลัยครุนครปฐมขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างชุดการสอนเรื่อง "การใช้สื่อดิจิทัลประกอบการสอน" วิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา 1
2. เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนที่นำไปใช้ประกอบการสอนวิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา 1
3. เพื่อศึกษาพัฒนาการการเรียนรู้ของนักศึกษาจากการสอนโดยใช้ชุดการสอนนี้

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาวิทยาลัยครุนครปฐม ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา 1 ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2523
2. สื่อที่จะผลิตขึ้นเพื่อประกอบบทเรียนสำหรับชุดการสอนนี้ประกอบด้วย สไลด์ ประกอบเสียง แผ่นโปร่งใส สมุดภาพ บทความประกอบบทเรียน
3. ในการวิเคราะห์ผลการวิจัย จะไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างเพศ พื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม สภาพอารมณ์ของประชากรที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

แนวเหตุผลทฤษฎีที่สำคัญหรือสมมติฐาน

1. ชุดการสอนที่สร้างขึ้นใช้สอนได้อย่างมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 85 / 85
2. ผลการทดสอบก่อนและหลังการเรียนจากชุดการสอนนี้ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .01

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาเนื้อหาวิชาที่จะนำมาสร้างชุดการสอน และศึกษาวิธีการสร้างชุดการสอนจากแหล่งต่าง ๆ
2. กำหนดขอบเขตของวิชาที่จะนำมาสร้างชุดการสอน พร้อมทั้งตั้งวัตถุประสงค์เฉพาะ และเกณฑ์การประเมินผล
3. สร้างชุดการสอนให้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ จัดทำคู่มือการสอน ผลิตและสร้างแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังบทเรียน
4. นำแบบทดสอบไปประเมินค่าความเชื่อถือได้
5. ทดลองใช้ชุดการสอนกับนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา 1 ในภาคปลายปีการศึกษา 2523 เพื่อหาประสิทธิภาพเป็นลำดับขั้น ดังนี้
 - 5.1 ชั้นทดลองหนึ่งต่อหนึ่ง
 - 5.2 ชั้นทดลองกลุ่มเล็ก
 - 5.3 ชั้นทดลองภาคสนาม
6. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ผล ตามวิธีการหาประสิทธิภาพ
7. สรุปอภิปรายผลการวิจัย และขอเสนอแนะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. จะได้ชุดการสอนเรื่อง "การใช้สื่อทัศนูปกรณ์ประกอบการสอน" สำหรับการสอนวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา 1 ที่มีประสิทธิภาพ
2. เป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักจิตวิทยา และหลักการเรียนรู้ ซึ่งจะช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. ชุดการสอนที่สร้างขึ้นจะเป็นแบบอย่างที่ดีในการเผยแพร่ และส่งเสริมการเรียนการสอน หรือประยุกต์สร้างขึ้นเพิ่มเติมในเนื้อหาวิชาอื่น ๆ

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

สื่อทัศนูปกรณ์ หมายถึง วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการที่นำมาใช้ในการเรียนการสอน

ชุดการสอน หมายถึง ระบบการนำสื่อประสม (Multi-Media) ที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและประสบการณ์แต่ละหน่วยมาช่วยในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เกณฑ์มาตรฐาน 85 / 85 หมายถึง เกณฑ์การหาประสิทธิภาพของชุดการสอน
 85 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนที่ทำแบบฝึกหัดถูกร้อยละ 85
 85 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนที่ทำแบบทดสอบหลังเรียน
 ชุดการสอนถูกร้อยละ 85